

gjort det, bliver der afsagt en Kendelse, saalydende: „Hidførte er sigtet for at have begaaet“ — vi kan jo sige et Tyveri — „og det eragtes for nødvendigt at sikre sig ham under Sagens videre Gang eller til Sagens Oplysning.“ Saa bliver den Mand arresteret. Nu kunde man sige, det kan der være noget i, naar Sigtelsen eller Formodningen er stærkt imod ham, man maa da have ham, for at han ikke skal gaa ud og skaffe Beviser til Side og sligt. Men lad os saa tage det Tilfælde, at Manden allerede paa Politistationen siger: „ja vel, det er mig, der har stjaalet denne store eller lille Ting. Saa kommer han op, og Kendelsen kommer da til at lyde saaledes: „Da hidførte efter optaget Rapport har tilstaaet at være skyldig, saa eragtes, at han bør belægges med Varetægtsarrest, da det er nødvendigt at sikre sig hans Person under Sagens videre Gang.“ Altsaa, hvad enten han kun er sigtet, eller han tilstaaer, er han akkurat lige nær eller lige langt fra Varetægtsarresten. Man kan sige, at der skal være en meget stærk Pladsmangel i Fængslerne, for at den vedkommende ikke skal blive belagt med Arrest. For en almindelig menneskelig Betragtning af disse Forhold er det slet ikke til at se, hvorfor det i mange Tilfælde er nødvendigt at anvende Varetægtsarrest. For Vagabonder, for professionelle Forbrydere, for Voldtægtsforbrydere, der er farlige for Samfundet, og som, hvis man slipper dem løs, paa ny vil begaa Indbrud eller Voldtægt, er Varetægtsarresten den naturligste og simpleste Ting. Men den anvendes ogsaa overfor fredelige Individuer, der maaske aldrig har forbrudt sig, overfor Folk, der aldrig nogen Sinde har ønsket at udsætte sig for at blive Forbrydere, men som har fejlet i et enkelt Øjeblik i deres Liv — og alt sammen, fordi det er nødvendigt under Sagens videre Gang at have Arrestanten til Stede som et Objekt, dels i Fængselet og dels i en Række af Skabe, hvor han sidder som et Nummer, som et Objekt til Vivisektion, som et Dyr paa kirurgisk Akademi, der tages ind til Undersøgelse, naar Sagen raabes op. Naar saa Sagen er oplyst, og tiltalte har tilstaaet, og Sagen gaar til Aktor og Defensor, og der holdes Ret over ham, og han ikendes en stor eller lille Straf, skulde man dog tro, at naar det ikke drejede sig om de omtalte farlige Individuer, Vagabonder, Voldtægtsforbrydere, Indbrudstyve og andre, der gør Samfundet Skade, men derimod om fredelige Individuer, lukkede man den Dag, da Undersøgeren ikke mere

har Brug for ham, da Sagen er færdig, Døren op og sagde: Nu kan du komme paa Lørdag otte Dage, saa afsiges der Dom i din Sag. Nej, Manden maa sidde og vente paa sin Dom. Naar han har ventet paa sin Dom og maaske hele Tiden har hævdet, at han var uskyldig, eller har taget den halve eller hele Tilstaaelse, som han har aflagt, tilbage og vist, at den var mere eller mindre hasarderet, mere eller mindre uoverensstemmende med de faktiske Forhold, saa bliver Dommen afsagt og læst op for ham, og saa bliver der spurgt: Er du tilfreds med Dommen? Tilfreds skal ikke tages i den almindelige Betydning, men det er Formen for Spørgsmaalet, om vedkommende vil have Dommen appelleret eller ej. Siger han, at han vil have Dommen appelleret, saa skulde man tro, at den Mand eller den Kvinde eller maaske det Barn skulde faa Lov til at gaa ud og passe sit Arbejde og være et nyttigt Individ i den lange Tid, som det tager, inden Sagen gaar fra Underinstansen op til den højeste Ret. Nej, vedkommende er lukket inde, og gør man Forsøg paa at faa ham eller hende ud, saa er det ikke altid, man har Lykken med sig. Man kan se Folk sidde som Arrestanter og vente paa en højere Instans' Dom i lang Tid. Det oprørte os, naar det skete i Firserne. Vi troede den Gang, at det System, der anvendtes, ikke blot var et raadt System, men at det var et System, der viste Pindvinepiggenes imod alt, hvad der var af Frisind og Demokrati i Danmark. Men vi har jo senere faaet en ordnet Forfatningsform, og vi har faaet det saaledes, at fra de styrendes Side er der intet højere Ønske, end at alle Borgere, høj og lav, skal behandles retvist og ikke lide Uret. Systemet med Brugen af Varetægtsarrest vedvarer endnu, om end ikke i samme Omfang som for 20 Aar siden — langt fra i samme Omfang —, saa dog i et Omfang, der, naar man ser paa de enkelte Tilfælde og deres ringe Betydning for Samfundet, er ganske haarrejsende og skrækkelige. Jeg har omtalt, at vi nemt kan gøre en Mand eller Kvinde begribeligt, at naar de har begaaet en Brøde, skal de have en Straf, men aldrig kan man gøre et saadant Menneske begribeligt, at det var nødvendigt, at han for at faa 3 eller 2 Gange 5 Dages Vand og Brød skulde tilbringe 2 eller 3 Maaneder forud i Varetægtsarrest. Straffeloven af 10. Februar 1866 bestemmer i sin § 58, at naar Varetægtsarrest er anvendt i større Omfang mod en Arrestant,